

Kommunfullmäktige

Nr 6. Motion av Mohamad Hassan (L) om att snarast förbättra färdtjänsten i Uppsala

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

att besvara motionen i enlighet med föredragningen i ärendet.

Reservation

Mohamad Hassan (L) reserverar sig med instämmande av Simon Alm (SD) till förmån för bifall till motionen.

I avgörandet deltagande:

Maria Gardfjell (MP), Fredrik Ahlstedt (M) Erik Pelling (S) Caroline Andersson (S) Ulrik Wärnsberg (S) Rahima Ortac (S) Rickard Malmström (MP) Ilona Szatmari Waldau (V) Therez Olsson (M) Rikard Sparby (M) Mohamad Hassan (L) Stefan Hanna (C) Jonas Segersam (KD) Simon Alm (SD) Gustaf Lantz (S)

Dessutom närvarande:

Eva Christiernin (S) Linda Eskilsson (MP) Hanna Viktoria Mörck (V) Daniel Rogozinski (V) Sofia Spolander (M) Carolina Bringborn Anadol (M) Anna Manell (L) Anne Lennartsson (C)

Uppsala 9 december 2015

Marlene Burwick/Ingela Persson

Ärendet

Mohammad Hassan (L) har i motion, väckt vid kommunfullmäktiges sammanträde den 23 februari 2015, föreslagit fullmäktige besluta

- Införa restidsgaranti för alla som använder färdtjänsten
- Uppdra till kommunstyrelsen att i dialog med landstinget göra kollektivtrafikresor för personer med rätt till färdtjänst avgiftsfria
- Återinföra systemet med fri ledsagare, stället för behovsprövad sådan
- Utöka telefontiderna till dygnet-runt-bemanning, för att efter en utvärdering ha en bemanning som möter individernas behov och som bygger på erfarenheter från hur mönstret på beställningarna sett ut.

Motionen återges i ärendets **bilaga 1**.

Nämndbehandling

Gatu- och samhällsmiljönämnden har vid sammanträde den 20 oktober 2015 behandlat ärendet och föreslår att motionen besvaras i enlighet med föredragningen i ärendet. Gentemot beslutet anför FP-ledamoten **reservation** till förmån för bifall till motionen. Protokollsutdrag bifogas, ärendets **bilaga 2**.

Föredragning

Färdtjänsten är en grundläggande samhällsservice av mycket stor betydelse för många människor med funktionshinder. Det är en kompletterande kollektiv transportform, som efter behovsprövning är tillgänglig för personer som på grund av funktionshinder, som inte endast är tillfälligt, har väsentliga svårigheter att förflytta sig på egen hand eller att resa med allmänna kommunikationsmedel. Frågor om dess kvalitet och kostnader är därför kontinuerligt föremål för diskussion och utredningar.

Den 12 januari 2015 startades Uppsala kommuns trafikcentral som hanterar och planerar alla färdtjänsttransporter inom kommunen. Under 2014 har även nytt regelverk ramtagits. Kommunfullmäktige tog i december beslut om nya egenavgifter. Gatu- och samhällsmiljönämnden har självklart nära följt konsekvenserna av förändringarna och förbättringar har skett därefter. Exempel på sådana är ökad servicegrad och minskad omvägstid.

När det gäller motionens fyra konkreta förslag vill kommunstyrelsen framföra.

Gatu- och samhällsmiljönämnden har infört en resegaranti från 1 juni 2015. Restidsgarantin innebär att kunden får tillbaka sin egenavgift om färdtjänsttaxin är mer än 20 minuter försenad från utlovad tid, om omvägstiden blir mer än 20 minuter vid en resa inom en zon, eller om omvägstiden blir mer än 40 minuter vid en resa mellan flera zoner.

Vad gäller förslaget att uppdra åt kommunstyrelsen att i dialog med landstinget göra kollektivtrafik för personer med rätt till färdtjänst avgiftsfria ska noteras att det är landstinget som äger frågan om avgifter för kollektivtrafik. Kommunen kan endast *ordet tillagt* påverka landstinget genom dialog.

Gatu- och samhällsmiljönämnden har i juni 2015 beslutat att uppdra till förvaltningen att tillsammans med landstinget utreda möjligheterna att samordna sjukresor och färdtjänst via en gemensam beställningscentral. Genom kommande samarbete mellan kommun och landsting kan frågan om fri kollektivtrafik för färdtjänstresenärer bli aktuell.

Motionen föreslår vidare att systemet med fri ledsagare, istället för behovsprövad sådan återinförs. Att återinföra fri ledsagare innebär betydande ekonomiska konsekvenser då möjligheterna till samåkning begränsas. Kommunens regelverk för behovsbedömning av ledsagare har efter den 12 januari 2015 justerats så att även den som är beviljad personlig assistans med stöd av lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (1993:387) eller socialförsäkringsbalken (2010:110) får rätt att kostnadsfritt ta med ledsagare under

färdtjänstresan. Vidare att den resenär som har behov av ledsagare i direkt anslutning till resan får rätt att kostnadsfritt ta med ledsagare under färdtjänstresan.

Motionen föreslår till sist att telefontiderna utökas till dygnet-runt-bemanning för att efter en utvärdering ha en bemanning som möter individers behov och som bygger på erfarenheter från hur mönstret på beställningarna ser ut.

Trafikcentralens öppettider är anpassade till rådande efterfrågan. Sedan driftstart i januari 2015 har resenärer med bokade resor möjlighet att kontakta Trafikcentralen dygnet runt för korrigerande av tider *och även beställning av resor*. Denna service uppnås genom samarbete med Sjukresors beställningscentral. Att utöka enligt motionens förslag för att sedan utvärdera är inte ekonomiskt försvarbart. Upplägget av öppettider bygger på erfarenheter av efterfrågan. Ökade öppettider kan dock bli en aktuell fråga framöver om kommun och landsting beslutar att samordna en gemensam beställningscentral för färdtjänst och sjukresor.

Ekonomiska konsekvenser

Inte aktuellt med föreliggande förslag till beslut

Bilaga 1

Uppsala kommun har infört nya rutiner kring färdtjänsten med beställningscentral och samåkning. Beslutet kunde fattas i en stor politisk enighet i kommunfullmäktige eftersom processen togs ända upp i domstolen som avgjorde frågan om en beställningscentral. Folkpartiet hade självklart förordat en modell där individerna själva valde taxi-aktören, precis som det var förut. Men i och med domstolsbeslutet kunde vi inte göra annat än att acceptera detta.

Den nya modellen har infört samåkning som norm, vill man åka ensam får man betala dubbelt så mycket. Nu har det gått drygt en månad och de första erfarenheterna för de färdtjänstberättigade är att det har blivit stora försämringar. Människor som samåker bevitnar om att resor som tidigare tog 20-30 minuter nu tar upp till 2-3 timmar. Folkpartiet vill därför införa en restidsgaranti för färdtjänstresenärer.

Även om alla reformer måste få tid på sig att få genomslagskraft måste vi vara lyhörda för de stora problem som uppstår direkt. Hela modellen behöver utvärderas och justeras efter en tid. Men nu måste vi skyndsamt åtgärda de brister som gör resandet för människorna alldeles för långt och för komplicerat. Ingen annan individ skulle acceptera att en jobbresa, ett teaterbesök eller en fritidsaktivitet ska innebära en resa som tar halva dagen fram och tillbaka. Våra beslut måste eftersträva ett jämlikt samhälle, särskilt för de mest utsatta.

Införandet av samåkning motiveras med att det är bättre ur en miljöaspekt. Men ingen tänker på färdtjänstresenärens miljö. Människor som samåker berättar om smutsiga bilar och hur man får sitta tre personer i baksätet och att det med vinterkläder och allt blir så trångt att man ibland inte ens får på bilbältet. Miljöskäl kan inte vara viktigare än personlig säkerhet.

Att samåka kan vara bra på många sätt, men det måste finnas en rimlighet i samåkningen. Att åka staden runt är inte acceptabelt och antagligen inte heller lönsamt vare sig ekonomiskt eller miljömässigt.

De som har rätt till färdtjänst har det på grund av att de har svårt att transportera sig med kollektivtrafik. Det kan finnas fysiska svårigheter eller andra hinder som gör en bussresa omöjlig. Men alla som har en funktionsnedsättning har också en stark vilja och kraft att kunna vara en del av det vi betraktar som "normalt". Att åka kollektivtrafik är en sådan normalisering. Därför vill Folkpartiet göra det möjligt att de som redan har ett beslut om färdtjänst ska ha en avgiftsfri kollektivtrafik. Det är en uppmuntran som gör att fler kanske testat på om kollektivtrafik kan fungera för dem, vilket på lång sikt kan leda till att en del av de som har rätt till färdtjänst väljer att använda kollektivtrafik istället för dyra taxiresor.

Alla som är beviljade färdtjänst bör få ha en ledsagare med. Även om färdtjänstresenären inte bedöms behöva stöd under själva resan kan ju personen behöva stöd i direkt anslutning till resan. Inte sällan är ledsagaren ens partner och om man tillsammans ska åka någonstans och den ena behöver åka färdtjänst kan ju inte den andra vara tvungen att nyttja ett annat färdmedel och se till att hinna fram före för att ta emot.

Idag kan individerna ringa och beställa resor mellan 06-22 på vardagar och 08-22 på helger. Möjligheten för spontanitet är redan kraftigt begränsad för individerna. Att man inte kan ringa dygnet runt och beställa färdtjänst upplevs som ett ytterligare problem eftersom det minskar möjligheten till spontanitet helt. En del som åker färdtjänst kan ju vara i behov av att åka hem efter ett restaurangbesök eller liknande och då är det inte lätt att säga på förhand när exakt det passar att åka hem. Det här gäller ju människor som på många sätt redan är begränsade och då ska kommunen inte ha ett system som bidrar till att begränsa dem ytterligare.

Mot denna bakgrund yrkar Folkpartiet Liberalerna på:

- Att införa restidsgaranti för alla som använder färdtjänsten.
- Att uppdra till kommunstyrelsen att i dialog med landstinget göra kollektivtrafikresor för personer med rätt till färdtjänst avgiftsfria.
- Att återinföra systemet med fri ledsagare, istället för behovsprövad sådan.
- Att utöka telefontiderna till dygnet-runt-bemannning, för att efter en utvärdering ha en bemanning som möter individernas behov och som bygger på erfarenheter från hur mönstret på beställningarna sett ut.

Mohamad Hassan (L)
Kommunalråd

PROTOKOLLSUTDRAG

Sammanträdesdatum: 2015-10-20

§ 108
Motion av Mohamad Hassan (FP) om att snarast förbättra färdtjänsten i Uppsala
GSN-2015-2229
Beslut

Gatu- och samhällsmiljönämnden beslutar

att föreslå kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta att besvara motionen i enlighet med föredragningen i ärendet

Reservation

Stojka Lakic (FP) reserverar sig till förmån för eget yrkande.

Sammanfattning

Mohammad Hassan (FP) har i motion, väckt vid kommunfullmäktiges sammanträde den 23 februari 2015, föreslagit fullmäktige besluta

- Införa restidsgaranti för alla som använder färdtjänsten
- Uppdra till kommunstyrelsen att i dialog med landstinget göra kollektivtrafikresor för personer med rätt till färdtjänst avgiftsfria
- Återinföra systemet med fri ledsagare, stället för behovsprövad sådan
  - Utöka telefontiderna till dygnet-runt-bemanning, för att efter en utvärdering ha en bemanning som möter individernas behov och som bygger på erfarenheter från hur mönstret på beställningarna sett ut

Beslutsunderlag

Förvaltningens skrivelse 11 augusti 2015

Arbetsutskottet har utan eget yttrande överlämnat ärendet till nämnden.

Yrkanden

Johan Lundqvist (MP), ordförande, yrkar bifall till förvaltningens förslag.

Stojka Lakic (FP) yrkar att motionen ska bifallas och att nämnden i sitt remissyttrande till kommunstyrelsen bifaller motionen.

Beslutsgång

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att gatu- och samhällsmiljönämnden beslutar enligt ordförandens förslag.

Expedieras till

Kommunstyrelsen

Akten